

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

KATECHEZA 23

SYMBOLIKA CHLEBA

Ponieważ chleb stanowi podstawowy pokarm człowieka, jest symbolem wszelkich dóbr niezbędnych do życia. Takie znaczenie ma choćby rzymski okrzyk „chleba i igrzysk”. Podobnie w tradycji biblijnej, gdy Pan Jezus uczy nas modlitwy: *„Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj”*, to zachęca, byśmy od Ojca oczekiwali błogosławieństwa, przynoszącego konieczne dobra. Obfitość chleba jest znakiem tegoż właśnie błogosławieństwa, natomiast fakt, że chleb zdobywa się w trudzie, stanowi konsekwencję grzesznego upadku człowieka, jak to czytamy w Księdze Rodzaju: *„w pocie czoła będziesz musiał zdobywać pożywienie”* (3, 19). Chleb spożywany wspólnie jest wyrazem więzi, zażyłości, przyjaźni. Natomiast: *„dawać chleb głodnemu”* oznacza miłować bliźniego. *„Jeśli podasz twój chleb zgłodniałemu i nakarmisz duszę przygnębiają, wówczas twe światło zabłyśnie w ciemnościach”* (Iz 58,10).

Chleb w Starym Testamencie ma również znaczenie sakralne. Melchizedek składa ofiarę z chleba i wina; w czasie uczyty paschalnej, spożywa się praśne chleby. W Namiocie Spotkania, a później w świątyni, na oddzielnym stole leży 12 chlebów składanych co szabat. Chleb ten zwany jest „chlebem oblicza”, gdyż przez cały czas znajdował się przed „obliczem Pańskim”. W wydarzeniach tych chrześcijanie widzą zapowiedź Eucharystii.

Podczas Mszy św. zwracamy uwagę na to, iż chleb jest darem Boga. W czasie przygotowania darów modlimy się: *„Błogosławiony jesteś, Panie, Boże wszechświata, bo dzięki Twojej hojności otrzymaliśmy chleb...”*. Ale to także *„owoc pracy rąk ludzkich”*. Właśnie dlatego, że jest znakiem błogosławieństwa Bożego i owocem ludzkiej pracy, tradycyjnie szacunkiem otaczamy także ten „zwykły” chleb, o czym jakże przejmująco pisze Cyprian Kamil Norwid w swym wierszu „Moja piosnka”:

*„Do kraju tego, gdzie kruszynę chleba
Podnoszą z ziemi przez uszanowanie
Dla darów Nieba....
Tęskno mi, Panie...”*

Chleb praśny, używany w czasie Mszy św., nawiązuje do wędrówki Izraelitów przez pustynię i daru w postaci manny, przypominając, że Eucharystia jest chlebem pielgrzymów, pokarmem w drodze. Jak zwyczajny chleb podtrzymuje życie naturalne, tak chleb eucharystyczny otwiera na – wieczne. Po rozmnożeniu chleba Jezus czyni zapowiedź Eucharystii i zapewnia, że *„każdy, kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki”*. A Chlebem, *„który z nieba zstąpił”* (J 6,51) nazywa zaś samego siebie.